

Z Německa útěk do USA. Kvůli plynu. Rusko skrytě obešlo všechny

- CZ24 News | 8. února 2023

EU/USA/RUSKO: V Česku se dodavatelé energií chystají snížit ceny. Ale dlouhodobý výhled pro Evropu není růžový. Dle ČT bude chybět až 30 miliard kubíků plynu. I přes pokles ceny na burze hodlají německé chemičky zavírat provozy a investovat v USA, protože v Německu nejsou konkurenceschopné. Američtí dodavatelé LNG si zase stěžují, že Evropané nechtějí uzavírat kontrakty kvůli ekologickým cílům. A i když sankce na ropu a plyn Rusko bolí, Moskva už našla řešení, jak je obejít.

Na poli energetiky přicházejí pro Čechy zatím dobré zprávy. **Jak informovala ČT, energetická společnost E.ON hodlá od poloviny února snížit cenu pod strop zavedený vládou.** A to jak u elektřiny, kde plánuje snížení o šest procent pod strop, tak u plynu, kde se bude jednat o cenu osm procent pod zastropovanou úroveň. Nové ceníky prý připravují i další dodavatelé. Jedná se o reakci na pokles cen na burze.

„Od poloviny února bude mít více než milion našich stálých zákazníků ceny elektřiny i plynu pod vládou stanoveným stropem. Dostali jsme navíc svým závazkům i vůči zákazníkům s fixovanými cenami, z nichž některé jsou v porovnání se současnou cenovou hladinou velmi nízké. Na cenách pod cenovým stropem tak budou v podstatě opět všichni naši zákazníci,“ uvedla generální ředitelka společnosti E.ON v Česku Claudia Viohl. Na snížení měly údajně vliv i úspory plynu, zákazníci dle ČT spotřebovali o 20 % méně plynu než minulý rok.

Podle zpráv agentury Bloomberg ovšem není vše růžové. Pád cen na burze skutečně vzbudil optimismus, že to nejhorší ohledně energetické krize již pominulo. Ale pro průmysl a velké podniky je už příliš pozdě. Firmy jako BASF, Dow nebo Lanxess se připravují na to, že škrtnou tisíce pracovních míst a budou investovat jinde, než v Německu. A to proto, protože neočekávají, že Berlín dokáže zajistit energie v cenách, jaké platily za ruský plyn.

„V Německu už nejsme konkurenceschopní,“ pravil ředitel chemičky Lanxess Matthias Zachert na konferenci pořádané deníkem Die Welt. Firma hodlá udržet svou továrnu v Severním Porýní-Vestfálsku v provozu. „Ale investice do dalšího růstu budeme směřovat do konkurenceschopnějších lokací, jako jsou Spojené státy,“ uvedl Zachert dle Bloombergu.

Německo se snaží průmysl udržet. Dokončení terminálu a nebývalé teplo dodalo firmám naději, že nedojde k zavedení přidělového systému a výpadkům. Toho se obávaly například automobilky, kterým by to narušilo seřazené dodavatelské řetězce.

Ovšem ruský plyn neproudí do Německa od září. Přitom z ruského plynu pokrývalo Německo 50 % své spotřeby. Vzhledem k tomu, že se nezdá, že by dodávky mohly být v brzké době obnoveny, tak jsou dle Bloombergu vyhlídky německého průmyslu bledé. Konkrétně odvětví sklářského, chemického a u výrobců stavebního materiálu, u nichž tvoří elektřina a plyn až třetinu nákladů. I po snížení cen jsou ceny energií vyšší než v Asii nebo v USA.

Chemický gigant BASF již v říjnu oznámil, že hodlá provést škrt v řádu 500 milionů eur vzhledem k tomu, jak se zvýšila cena energie v Německu. Od té doby cena plynu poklesla o 40 %. Ale správní rada firmy přesto škrt hodlá dodržet a přestat vyrábět energeticky nejnáročnější produkty v Ludwigshafenu. Průzkum v kovo zpracovatelském průmyslu zase ukazuje, že sice dvě třetiny firem

hlásí zlepšení kvůli pádu cen na burze, ale 86 % firem považuje vyhlídky ohledně cen plynu a elektřiny za „nedobré“. Dle šéfa skupiny Aluminium Deustchland Roba van Gilse se rozhodně nedá říct, že to nejhorší už je pryč.

Jak agentura upozorňuje, samotný chemický a farmaceutický průmysl dává v Německu práci skoro půl milionu lidí a jeho roční obrat je 200 miliard eur. Nemluvě o tom, že tento průmysl vyrábí komponenty pro automobilový průmysl a jiné články dodavatelského řetězce. Podle průzkumů hodlá polovina chemiček v Německu kvůli cenám snižovat investice.

Navíc, poptávka kvůli zpomalení světové ekonomiky klesá. Takže firmy nemohou kompenzovat zvýšením ceny. Některé už rovnou zavírají nebo o ukončení činnosti uvažují. Jeden z největších producentů polystyrenu, firma Trinseo, už hovoří s odbory o uzavření továrny v Böhlenu, která zaměstnává 400 lidí. Ředitel firmy už prohlásil, že se současnými cenami energií se výroba nevyplatí zvláště proto, že se jedná o menší továrnu a střednědobý výhled nenabízí žádnou možnost, jak by se situace mohla zlepšit.

Jak informovala i ČT, dle Mezinárodní agentury pro energetiku může v roce 2023 chybět v Evropě až třicet miliard kubíků plynu. „Jedno z největších světových ložisek se nachází v Nizozemsku. Vláda se ale rozhodla pokračovat v útlumu těžby a plánuje ji definitivně ukončit nejpozději příští rok,“ uvádí ČT.

Letos může podle Mezinárodní agentury pro energetiku chybět Evropě až třicet miliard kubíků plynu. Jedno z největších světových ložisek se nachází v Nizozemsku. Vláda se ale rozhodla pokračovat v útlumu těžby a plánuje ji definitivně ukončit nejpozději příští rok.

pic.twitter.com/c43nzSHDJ0

— ČT24 (@CT24zive) [February 1, 2023](#)

Podle **[Financial Times si ovšem stěžují také američtí producenti plynu](#)**. Dodávky amerického zkapalněného plynu byly minulý rok rekordní. Ale šéfové plynárenských společností z USA říkají, že zákazníci z Evropy se zdráhají podepsat dlouhodobé smlouvy, které by umožnily financovat investice do nových projektů v Mexickém zálivu, a tím zvýšily nabídku.

„Zákazníci se bojí, že jejich vlády jim za 15 nebo 20 let řeknou, že už nesmí fosilní paliva kupovat,“ uvedl Nick Dell’Osso, šéf jedné z největších plynárenských firem v USA, Chesapeake Energy. A šéf firmy Commonwealth LNG, Paul Varello, který hledá zákazníky pro připravovaný terminál v Lousianě, se také nechal slyšet: „Je v Evropě populární uzavřít dvacetiletou smlouvu s Commonwealth LNG? Odpověď je: Ne,“ řekl a dodal, že politicky je tato doba příliš blízká cíli být do roku 2050 uhlíkově neutrální. Jenže miliardové dlouhodobé kontrakty slouží ke krytí také miliardových bankovních úvěrů, které jsou na expanzi a výstavbu terminálů potřeba.

Podle analytika Jasona Gabelmana se Evropané snaží pokrýt spotřebu na „pár let“, čímž se míjejí s americkými producenty LNG. Dohoda mezi Evropskou komisí a Bílým domem z minulého roku o exportu LNG je také koneckonců jen do roku 2030. Některé evropské firmy dlouhodobé kontrakty uzavřely, např. polská PKN Orlen a německá EnBW rozšířila již existující smlouvu. Ale to zdaleka neodpovídá předpokladům, které americké firmy měly na začátku ruské invaze. Prý jen jeden z dvanácti projektů terminálů má sehnáný dostatek zákazníků na provoz. A nepomohla ani mírná zima, která stlačila ceny na burze.

A tak američtí plynáři posilňávají spíše po Číně, Jižní Koreji, Indii a Asii obecně. Tam podle Varella

zelená ideologie neovlivňuje celý přístup. „Jsou rádi za energetickou bezpečnost a chtějí výhodnou cenu,“ uvedl a dodal, že tvrdá zima může Evropu v příštích letech také přesvědčit. „Slyšel jsem od někoho: Stačí jedna zima, kdy jim bude mrznout zadek ve tmě a s tím plynem si to rozmyslí. A myslím, že to tak bude,“ řekl.

Ovšem po Asii pošilhá i Rusko. Šéf ruské plynárenské společnosti Novatek dle reportéra Bloombergu je ochoten dodávat LNG do Pákistánu, který sužuje nedostatek energie.

Russia's top LNG producer is ready to supply fuel to Pakistan

□ □ □

□ Novatek's CEO says Pakistan is looking for LNG on the market

□ Western importers won't sign new long-term deals for Russian LNG since the invasion of Ukraine. So Novatek is now turning to South Asia pic.twitter.com/RLy8A6nCvp

— Stephen Stapczynski (@SStapczynski) [February 6, 2023](#)

Podle Mezinárodní agentury [pro energii cenové stropy snížily tržby za ropu a plyn Ruska v lednu o 30 %](#). Od neděle platí cenový strop na ruskou naftu 100 dolarů za barel, 45 dolarů u topného oleje. Od 5. prosince pak platí strop 60 dolarů za barel ropy přepravovaný po moři. Sankce prý způsobí pokles vývozu u Ruska. Cena ropy ovšem údajně poroste, protože se zvedne poptávka v Číně.

Nicméně západní sankce nejsou bez odezvy. [Již v prosinci deník Financial Times přinesl zprávu](#), že Rusko potichu buduje „temnou flotilu“ tankerů, které mají přepravovat ruskou ropu. V roce 2022 Rusko dle prodejce lodí zakoupilo sto tankerů, přímo i nepřímo. V minulosti některé tyto lodi „obsluhovaly“ sankcionovaný Írán a Venezuelu. Rusko chce těmito tankery zásobovat například Indii, Čínu nebo Turecko.

[Podle posledních zpráv se tato flotila rozrostla na 600 lodí](#). Ben Luckock ze společnosti Trafigura (která se zabývá obchodem s ropnými produkty) pro televizi agentury Bloomberg uvedl, že 400 ropných tankerů, tedy 20 % světové flotily, se z mainstreamu přeorientovalo na „ruský obchod“. A 200 tankerů, tedy 7 % ze světové flotily, pak přepravuje ropné produkty. Dodal, že „temná flotila“ existovala už dříve a přepravovala barely ropy z Íránu a Venezuely, ale byla poměrně malá. „Ale tenhle tok z Ruska je jiný, je obrovský,“ komentoval Luckock.

Ten také předpovídá, že sankce zvednou ceny a postupně způsobí problémy s dodávkami. Nízká poptávka v Číně a nepřerušovaná ruská produkce ceny srazily dolů. Řada obchodníků prý bude ochotná s Moskvou obchodovat i přes sankce. Ropa Brent se už teď prodává v Londýně za 80 dolarů a podle Luckocka cena stoupne nad 90 dolarů v létě, až se čínská poptávka vzpamatuje. „Do obchodu s ropu, který celá desetiletí věci zjednodušoval, vnášíme složitosti,“ míní Luckock s tím, že to výhledově zhorší situaci.

[ZDROJ](#)